

Bir Muhabbet Kuşunda (*Melopsittacus undulatus*) Abdominal Bölgede Lipoma

Mine YAMAN¹ İhsan YAMAN² İbrahim CANPOLAT³

¹Fırat Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Histoloji-Embriyoloji Anabilim Dalı, Elazığ – TÜRKİYE

²Fırat Üniversitesi, Sivrice Meslek Yüksekokulu, Elazığ – TÜRKİYE

³Fırat Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı, Elazığ – TÜRKİYE

Geliş Tarihi: 16.08.2004 Kabul Tarihi: 18.02.2005

ÖZET

Bu çalışmada, 2 yaşında bir muhabbet kuşunun karın bölgesi deri altında 3.5 x 3 x 2.5 cm boyutlarında yumuşak kitle saptandı. Kitle bulunduğu yerden operasyonla total olarak ekstirpe edildi. Histopatolojik muayenede kitlenin basit tipte lipoma olduğu ortaya konuldu.

Anahtar Kelimeler: *Lipoma, Muhabbet Kuşu*

ABSTRACT

Lipoma in Abdominal Region of a Budgerigar (*Melopsittacus undulatus*)

In this study, a soft mass measuring 3.5 x 3 x 2.5 cm was observed under the skin of abdominal region in a 2-year-old Budgerigar. It was extirpated surgically. Histopathologic insize examination revealed that it was a simple lipoma.

Key Words: *Lipoma, budgerigar*

GİRİŞ

İyi differansiye olmuş liposit ve lipoblastların tümörü olan lipoma, yavaş gelişir (1). Tümör sıklıkla, subkutan, subseröz ve submüköz olarak yerleşim gösterir. Bunun dışında tümöre sinir kılıflarında, karın ve göğüs boşluğundaki çeşitli doku yada organlarda da rastlanılmıştır (1-5). Tümör en çok köpeklerde, daha az olarak da at, öküz, kedi, koyun, domuz ve balıklarda kaydedilmiştir (1, 2, 4-8).

Ülkemizde kanatlı tümörleri üzerine yapılan çalışmalarda (9-12) çeşitli tümör vakalarına rastlanıldığı, ancak lipoma olgusuna rastlanılmadığı ve muhabbet kuşlarında da görüldüğüne dair herhangi bir kaydın olmaması nedeniyle bu olgunun yayınlanması uygun görülmüştür.

OLGU SUNUMU

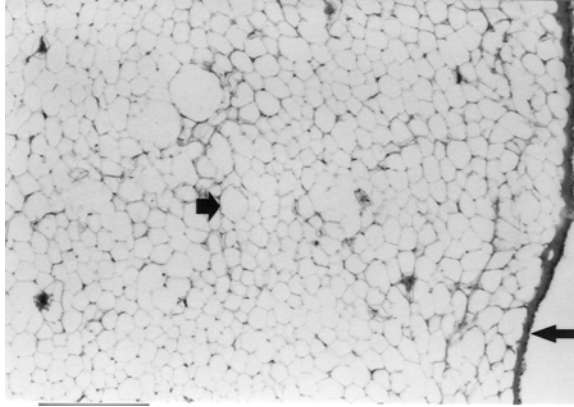
Çalışma materyalini, 2 yaşında bir muhabbet kuşunun karın bölgesi deri altında saptanan, yumuşak kitle oluşturdu. Hayvan sahibinden alınan anamnezde olayın başlangıcının 5 ay öncesine dayandığı, başlangıçta kitlenin bir nohut büyüklüğünde olduğu ve zamanla büyüdüğü ifade edildi. Kitle operasyonla total olarak ekstirpe edildi. Operasyondan iki hafta sonra ölü olarak getirilen hayvanın nekropsisi yapılarak tüm doku ve organlardan da doku örnekleri alındı ve histopatolojik muayene için %10'luk formalin solüsyonunda tespit edildi. Doku örnekleri bilinen klasik işlemlerden geçirildikten sonra parafin

bloklar hazırlandı ve 5 m kalınlığında kesilerek hematoxylin-eosin ile boyandı (13).

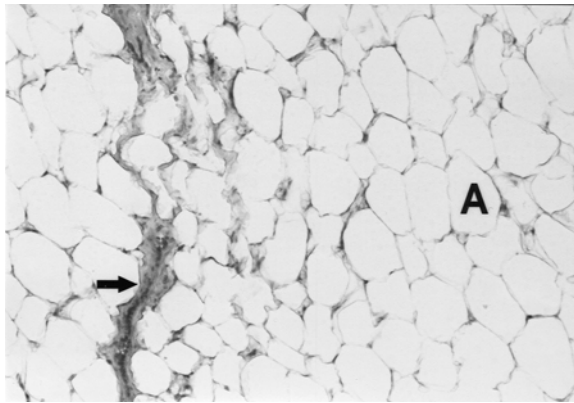
Şekil 1. Muhabbet kuşunun karın bölgesi deri altında 3.5 x 3 x 2.5 cm boyutlarındaki kitlenin görünümü.

Klinik muayenede, hayvanın karın bölgesinde bir şişkinliğin olduğu ve bu nedenle rahat hareket edemediği gözlemlendi. Şişkinliğin el ile yapılan muayenesinde, deri altında yumuşak-elastiki bir kitlenin olduğu belirlendi (Şekil 1). Operasyonla uzaklaştırılan kitle, 3.5 x 3 x 2.5 cm boyutlarında, yuvarlak, yumuşak kıvamlı, sarımtırak-beyaz renkli idi. Yüzeyinde ve kesit yüzünde yer yer hafif kanamaların olduğu dikkati çekti.

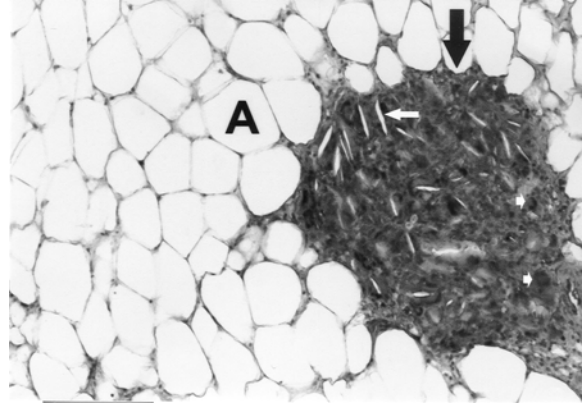
Şekil 2. Değişen büyüklüklerde, sınırları belirgin ve vakuoler sitoplazmalı iyi differensiyel lipositler (Ok başı), Fibröz kapsül (Ok). Lipom, (HE x 4).

Mikroskopik olarak, tümörün ince fibröz bir kapsül ile çevrildiği, parankiminin, değişen büyüklüklerde, sınırları belirgin ve vakuoler sitoplazmalı iyi differensiyel lipositlerden oluştuğu gözlemlendi (Şekil 2). Gevşek bir bağ dokudan oluşan stromanın ise tümör içerisinde düzensiz bir dağılım gösterdiği dikkati çekti (Şekil 3). Kesitlerde nekrotik bölgeler ile birlikte ince uzun boşluklar şeklinde kolesterol kristallerine, yangısel hücrelere ve yabancı cisim dev hücrelerine de rastlandı (Şekil 4). Bu görünüme basit tipte lipom tanısı konuldu.

Şekil 3. İyi differensiyel lipositler (A), fibröz septa (Ok). Lipom, (HE x 10)

Nekropside alınan organ ve dokuların histopatolojik muayenesinde herhangi bir lezyona ve metastaz bulgusuna rastlanmadı.

Şekil 4. İyi differensiyel lipositler (A), yangısel bölge (Ok), Kolesterol kristalleri (Büyük beyaz ok), Yabancı cisim dev hücre (Küçük beyaz ok). Lipom, (HE x 10).

TARTIŞMA

Hayvanlar arasında farklı oranlarda görüldüğü bildirilen (2, 4, 6, 8, 14, 15) tümöre, bu olguda 2 yaşında bir muhabbet kuşunda rastlanılmıştır. Bu tümörlerin yerleştiği bölgeye göre canlıda çeşitli fonksiyon bozukluklarına yol açtığı bildirilmiştir (16, 17). Bu olguda, muhabbet kuşunun karın bölgesinde saptanan kitlenin (3.5 x 3 x 2.5 cm boyutlarında) hayvanın hareketlerinde azalmaya yol açması, bu durumu teyit etmektedir.

Karın ve göğüs boşluğunda çeşitli doku yada organlarda subkutan, subseröz ve submüköz yerleştiği kaydedilen tümör (1-5, 15), bu olguda abdominal bölgede subkutan olarak yerleşmiş ve civar dokulara infiltre olmamıştı. Subkutan lipomların tek veya multiple olarak gelişme gösterdiği (1, 7, 8, 18) bildirilirken, olguda karın bölgesinde şişkinliğin tek bir kitleden oluştuğu görülmüştür.

Makroskopik olarak, lipomların dış ve kesit yüzlerinin birbirine benzediği, bazen kesit yüzeyinde kireçlenme gibi değişikliklere rastlandığı, bu değişimlerin lipid yapılarının kristalleşmesine ilişkin olabileceği ifade edilmiştir (20, 21). Sunulan olguda da benzer değişiklikler gözlemlenmiş ve bu nekrozun hayvanın yatıp kalkması sırasında oluşan travmatik etkiyle oluşmuş olabileceği düşünülmüştür.

Kaynaklarda 3 tip adipöz lipoma tanımlanmıştır. Bunlar basit tip lipoma, infiltratif tip lipoma ve liposarkomadır. Basit tip lipomanın iyi differensiyel olmuş lipositlerden meydana geldiği ve fibröz içerik yada kapsül olmadıkça normal adipöz dokudan ayırt edilemeyeceği bildirilmiştir (1, 6, 19).

Sunulan olguda tanımlanan tümörün, farklı büyüklüklerde, sınırları belirgin ve vakuoler sitoplazmalı iyi differensiyel lipositlerden meydana geldiği, ince bir kapsül yada fibröz bir içerik ile çevrili olduğu gözlenmiştir.

Sonuç olarak, makroskopik ve mikroskopik bulgular, literatür bilgileri ile birlikte değerlendirildiğinde, tümörün basit tipte lipoma olduğu kanısına varılmıştır.

KAYNAKLAR

1. Pulley LT, Stannard AA. Tumours in Domestic Animals. 3rd Edition, California: Berkeley. 1990.
2. Gibbons SE, Straw RC. Intra-abdominal lipoma in a dog. Aust Vet Pract 2003; 33: 86-88.
3. Hamir AN, Habecker P, Tulleners E. Equine intrapericardial lipoma. Vet Rec 1994; 135: 235-236.
4. Mayhew PD, Brockman DJ. Body cavity lipomas in six dogs. J Small Anim Pract 2002; 43: 177-181
5. Turnquist SE, Miller RB. Intracranial ossifying lipoma in a juvenile pig. Vet Pathol 1993; 30: 580-582.
6. Anderson WI, King JM. Incidental meningeal lipoma in a Horse. Vet Pathol 1988; 25: 530-531.
7. Giancamillo MD, Lombardo R, Beretta S, et al. Congenital facial infiltrative lipoma in a calf. Vet Radiol Ultrasound 2002; 43: 46-49.
8. McCoy CP, Bowser PR. Lipoma in channel catfish (*Ictalurus punctatus Rafinesque*). J Wildl Dis 1985; 21: 74-76.
9. Ertürk E, Pamukçu AM. 1933-1974 yılları arasında Ankara ve yöresinde kanatlı hayvanlarda rastlanan hastalık ve tümör olayları. Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi 1975; 21: 13-20.
10. Köküslü C, Özkul İA. Evcil kanatlılarda gördüğümüz tümör çeşitleri. Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi 1975; 22: 41-49.
11. Köküslü C, Özkul İA. Ankara, Bursa ve İzmir yörelerinde tavuklarda rastlanan tümörlerin tipleri ve yayılışları. Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi 1977; 24: 51-65.
12. Aydın Y, Atasever A, Köküslü C. 1974-1991 yıllarında incelenen kanatlı hayvan hastalıkları ve tümörleri. Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi 1991; 38: 352-358.
13. Luna LG. Manual of Histologic Staining Methods of The Armed Forces Institute of Pathology. Newyork: Hill Book Company, 1968.
14. Straffuss AC, Smith JE, Kennedy GA, et al. Lipomas in dogs. J Am Anim Hosp Assoc 1973; 9: 555.
15. Woolfson JM, Dulisch ML, Tams TR. Intrathoracic lipoma in a dog. JAVMA 1984; 185: 1007-1009.
16. Arıkan N, Yeşildere T. Bir Kaniş (Caniçe) köpeğinde rastlanılan lipom olayı ve sağlığını. İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi 1981; 7: 35-41.
17. McLaughlin R, Kuzma AB. Intestinal strangulation caused by intra-abdominal lipomas in a dog. JAVMA 1991; 199: 1610-1611.
18. Erer H, Kıran MM. Veteriner Onkoloji. 2. Baskı, Damla Ofset AŞ. Konya. 2000.
19. Bevier DE, Goldschmidt MH. Skin tumors in the dog. Part II. Tumors of the soft (mesenchymal) tissues. Comp. Cont. Ed. Prac 1981; 3: 506-516.
20. Vitovec J, Proks C, Valvoda V. Lipomatosis (fat necrosis) in cattle and pigs. J Comp Path 1975; 85: 53-59.
21. Weiss E. Tumours of the soft (mesenchymal) tissues. Bull World Health Organ 1974; 50: 101-110.